

XXIV Jornada de la Societat Catalana de Qualitat Assistencial

GIRONA

5 i 6 de juny 2024

Abordatge
integrat de la persona:
posem el **focus** en
les **transicions**
assistencials

Disminuint la
utilització de
fluoroquinolones
milloren la
sensibilitats dels
uropatògens?

XABIER LARREA URTARAN¹, ÀNGELS PELLICER
JACOMET², MARIONA NADAL LLOVER²,
ANTONIO GUERRERO GUERRERO²,
MÒNICA PALACIOS SOTO³

¹ Servei de Farmàcia, Hospital Dr. Josep
Trueta

² Direcció d'Atenció Primària Girona
ICS-IAS

³ Regió Sanitària Girona

Introducció

Els **bacteris multiresistents** causen **33.000 morts** a **l'any** a **Europa** i generen una **despesa sanitària** addicional de **1.500 milions d'euros** anuals

Introducció

Si no fem res...

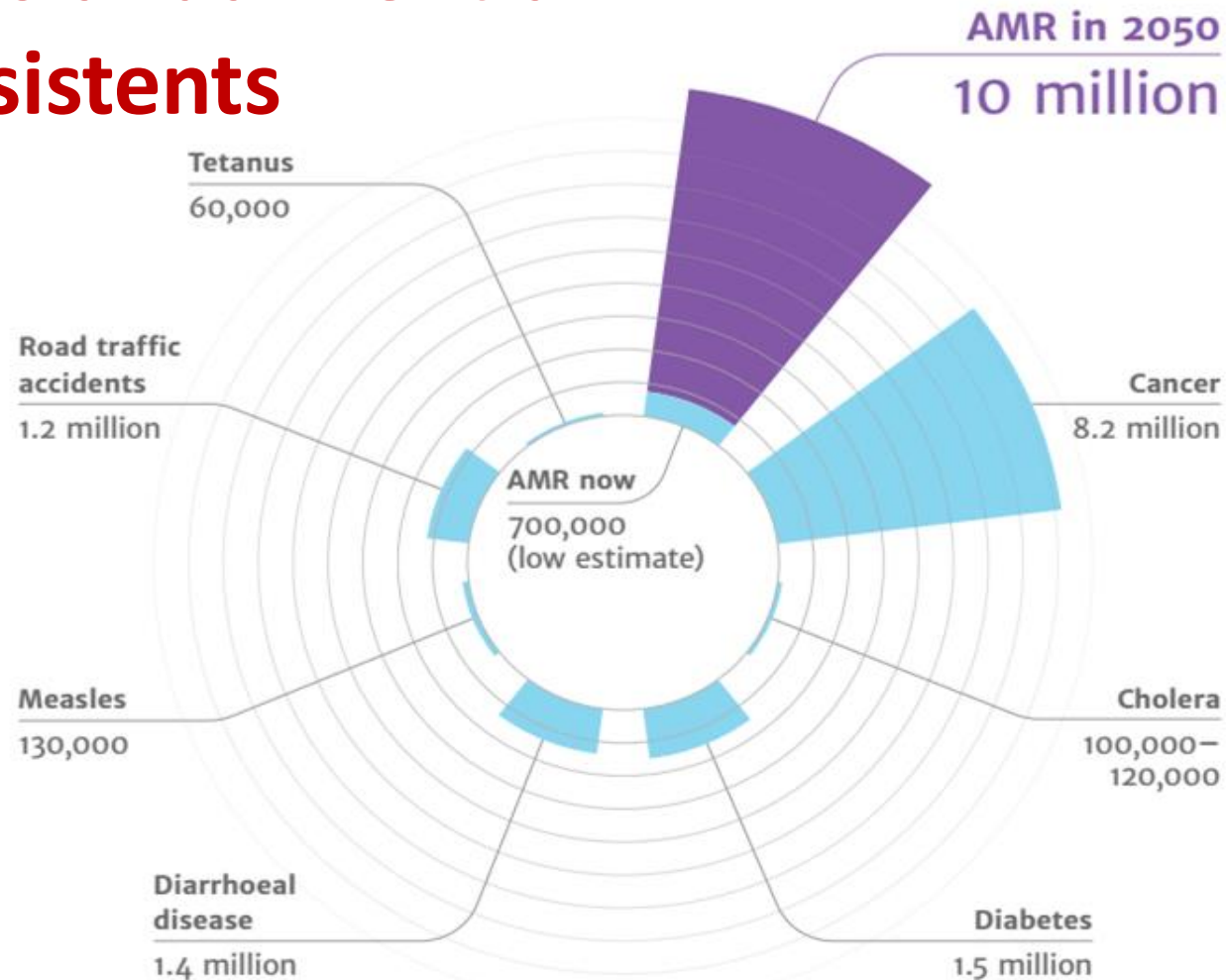
A l'any 2050 moriran
10 milions
de persones a l'any per
bacteris multiresistents

World Health
Organization

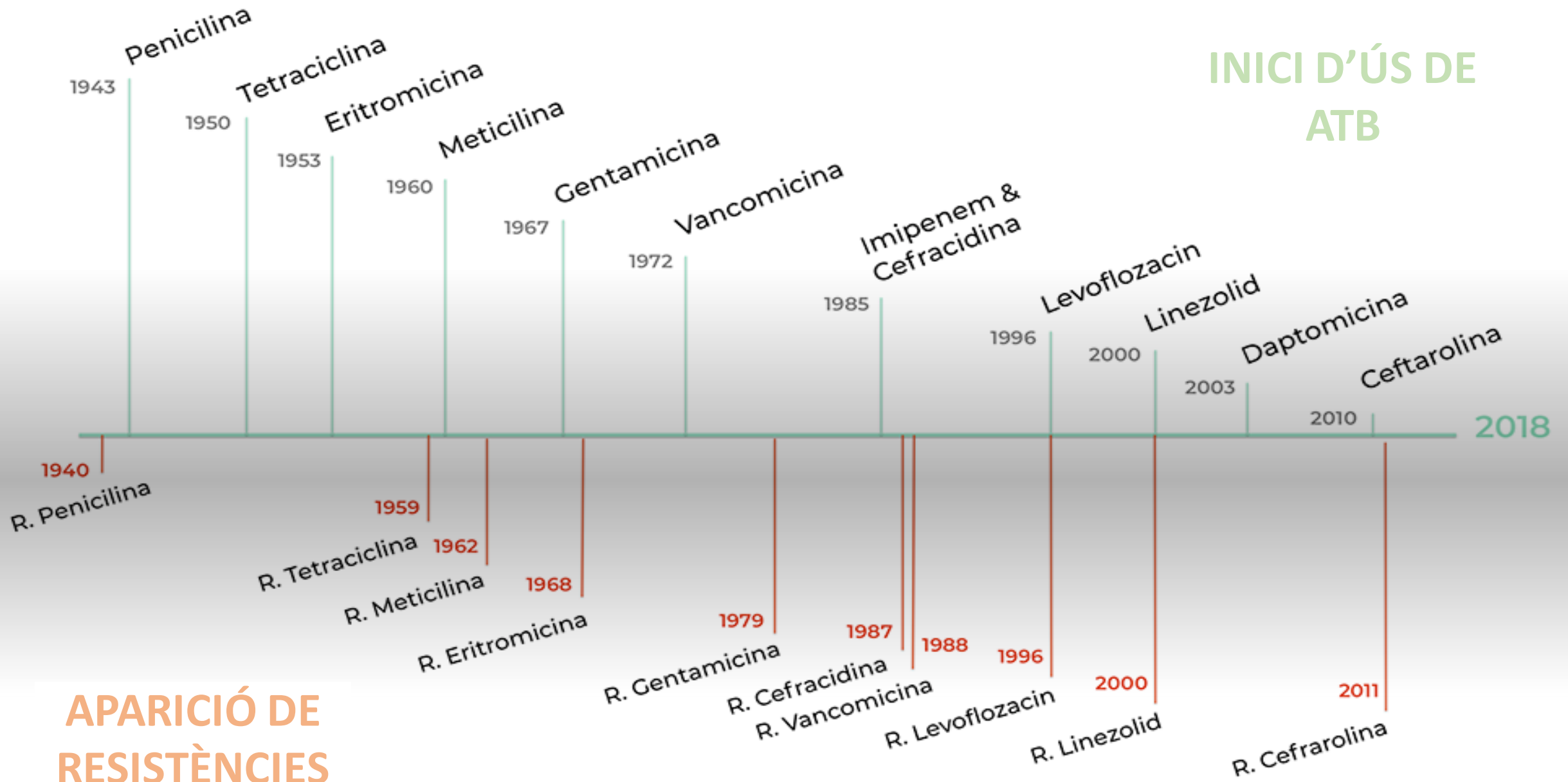
Introducció

Morts atribuïbles anualment a bacteris multiresistents

World Health Organization

INICI D'ÚS DE ATB

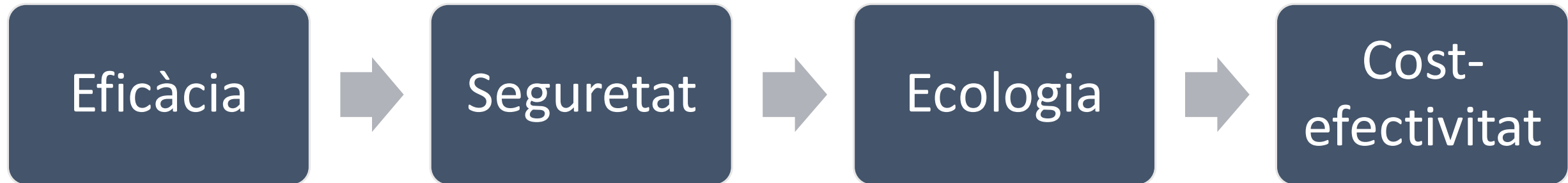

APARICIÓ DE RESISTÈNCIES

FUENTE: CDC

Programes de Optimització del Us d'Antimicrobians (PROA)

Optimitzar la prescripció d'antibiòtics:

PROA PRIMÀRIA:

- Millorar l'evolució clínica dels pacients
- Millora l'adequació dels tractaments
- Reduir les resistències
- Millorar la comunicació entre l'atenció primària i hospitalària per a la implantació de mesures que requereixin una continuïtat assistencial.
- Millorar la sensibilització i els coneixements de la ciutadania sobre els antimicrobians.

Equip multidisciplinari: metgessa de família, pediatra d'atenció primària, farmacèutica o farmacòloga d'AP, infermera d'AP i un metgessa de CUAP; infectòloga clínica, un microbiòloga, un farmacèutica i un metgessa d'urgències...

Tractament i registre de Cistitis no complicada en dones

Tractament dirigit - Sensibilitat

Sensibilitat E.coli

Fosfomicina	96,1 %
Nitrofurantoïna	96,9%
Quinolones	77,3 %
Cotrimoxazole	76,9 %
Cefuroxima	89,8%

Dades de sensibilitat a Girona (2022)

 [Interpretació antibiogrames. Guia ABE](#)

Codificació

N30.0

Cistitis Aguda

N39.0

Infecció del Tracte Urinari,
localització no especificada

N30.90

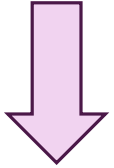
Recidiva o Repetició

Les **quinolones** només s'han de prescriure (amb diagnòstic **N30.90**) quan a l'**antibiograma** siguin l'**única opció possible**.

Introducció

Consum de fluoroquinolones respecte al total d'antibiòtics (%)

Ampli espectre → patògens respiratoris i urinaris.

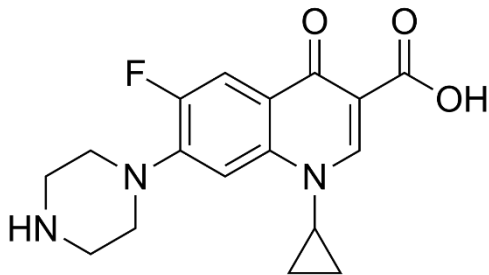
No primera línia a Atenció Primària.

-Alt percentatge de resistències → *E. coli*

ECOLOGIA

EFICÀCIA

Introducció

Consum de fluoroquinolones respecte al total de antibiòtics (%)

SEGURETAT

NOTAS DE SEGURIDAD

MUH(FV), 07/2023 - MUH(FV),
07/2023

FLUROQUINOLONAS DE
ADMINISTRACIÓN SISTÉMICA O
INHALADA: RECORDATORIO
SOBRE LAS RESTRICCIONES DE
USO

23/10/2023

[Ampliar información](#)

12/2020 - MUH (FV), 12/2020

FLUROQUINOLONAS DE USO
SISTÉMICO O INHALADO:
RIESGO DE INSUFICIENCIA
VALVULAR Y REGURGITACIÓN
CARDÍ[...]

30/09/2020

[Ampliar información](#)

NOTA DE SEGURIDAD

Fluroquinolonas de uso sistémico o inhalado: riesgo de insuficiencia valvular y regurgitación cardíaca

Fecha de publicación: 30 de septiembre de 2020
Categoría: Medicamentos de uso humano, farmacovigilancia
Referencia: MUH (FV), 12/2020

- Las fluoroquinolonas de administración sistémica o inhalada pueden aumentar el riesgo de insuficiencia valvular y regurgitación cardíaca.
- En pacientes con riesgo de desarrollar estas reacciones adversas, sólo se prescribirán antibióticos fluoroquinolónicos de administración sistémica o inhalada tras evaluar los riesgos potenciales frente a los beneficios esperados y una vez consideradas otras opciones terapéuticas.
- Los médicos deben informar a estos pacientes de los síntomas sugestivos de regurgitación o insuficiencia valvular cardíaca para que soliciten atención médica inmediata en caso de presentarlos.

Objectiu

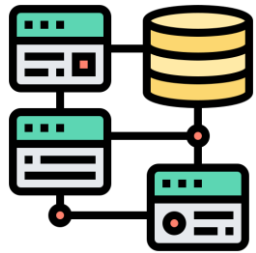

Correlacionar la disminució del consum de fluoroquinolones amb la millora de la sensibilitat dels uropatògens a les fluoroquinolones.

Material y mètodes

Estudi retrospectiu i observacional → 2020-2023

Variables per cada AGA:

- Dades de consum d'antibiòtics en DHD
- Dades de consum de FQ en DHD
- Consum relatiu de FQ/consum d'ATB (%)
- Sensibilitat (2020-2022)
 - VINCat → *E. coli* i *K. pneumoniae*

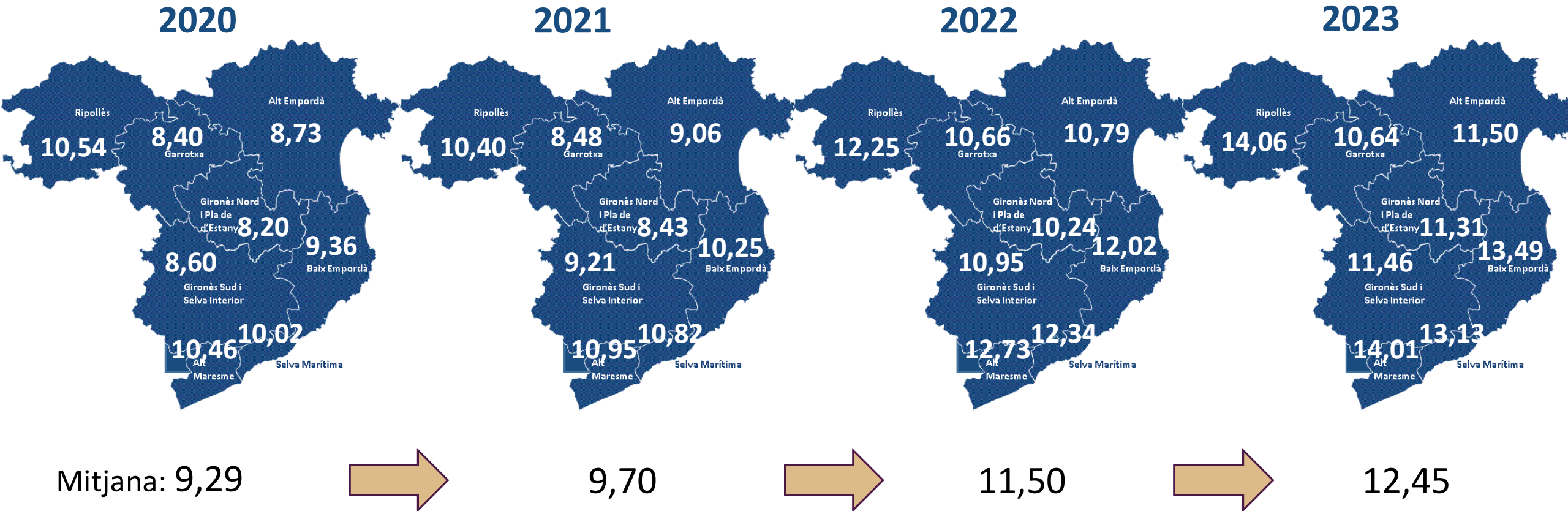
Anàlisi estadístic:
-SPSS® versió 24.0

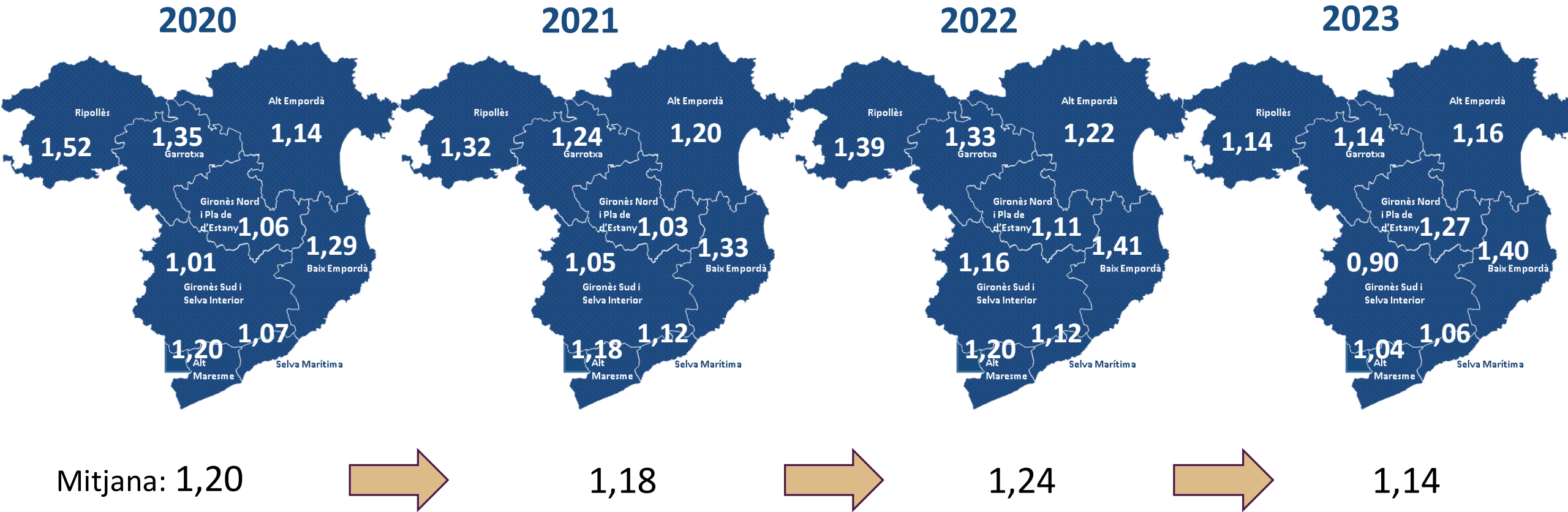
VINCat

Vigilància de les Infeccions
Relacionades amb l'Atenció
Sanitària a Catalunya

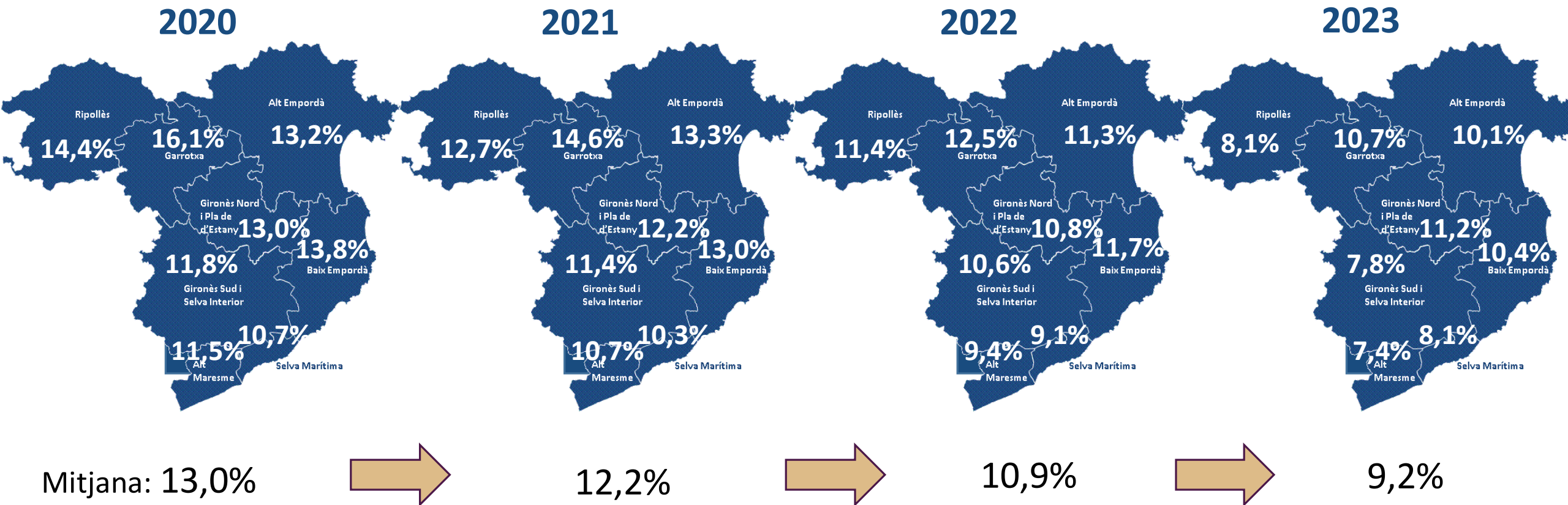
Resultats: dades de consum de ATB en DHD per cada AGA

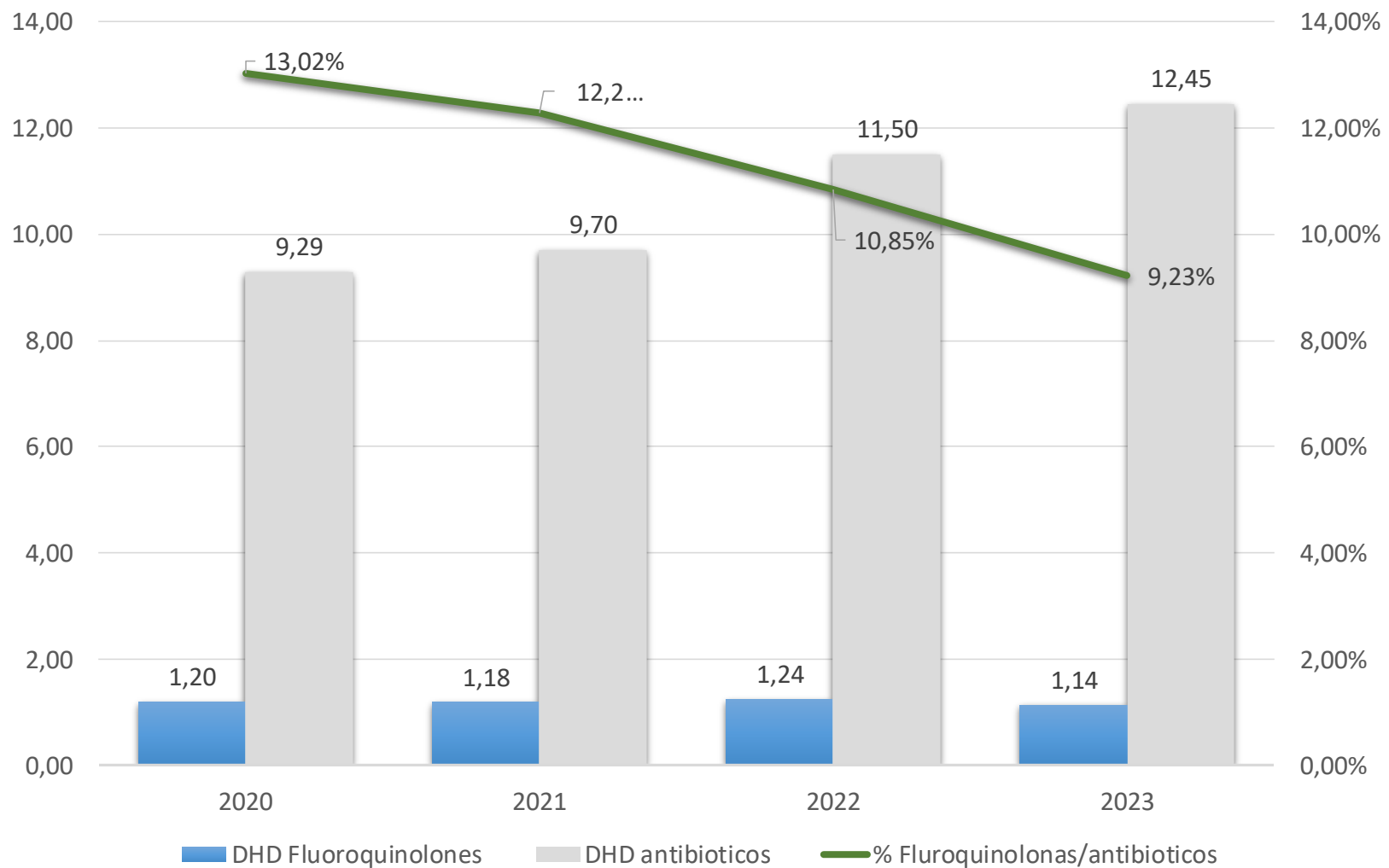
Resultats: dades de consum de FQ en DHD per cada AGA

Resultats: dades de consum relatiu de FQ per cada AGA

Resultats: evolució del consum de FQ respecte al total d'ATB

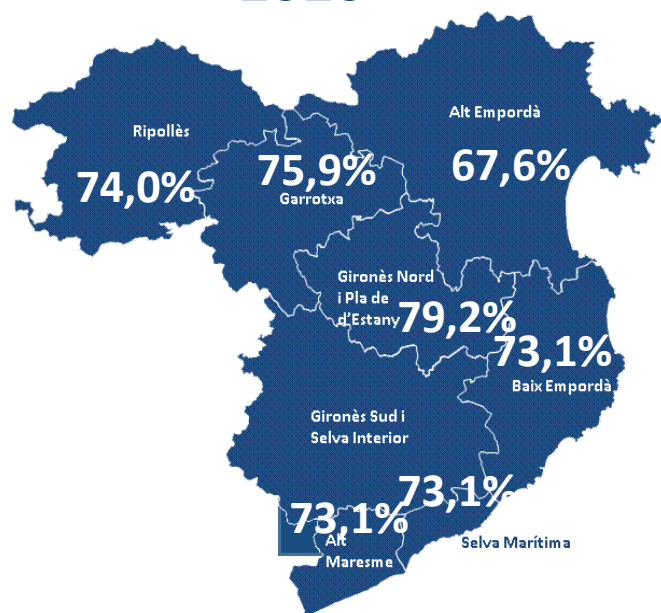

-29,1%

Resultats: dades de sensibilitat del *E. coli* a FQ per cada AGA

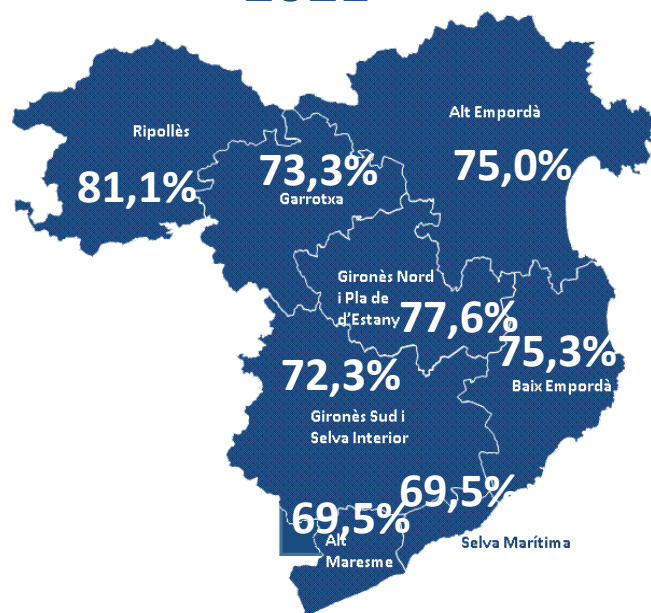
Augment de la sensibilitat en un
5,6%

2020

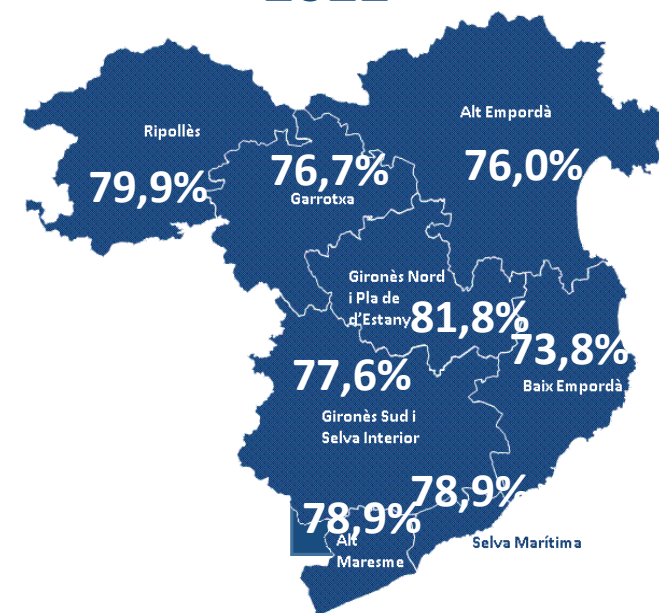
Mitjana: 73,7%

2021

74,2%

2022

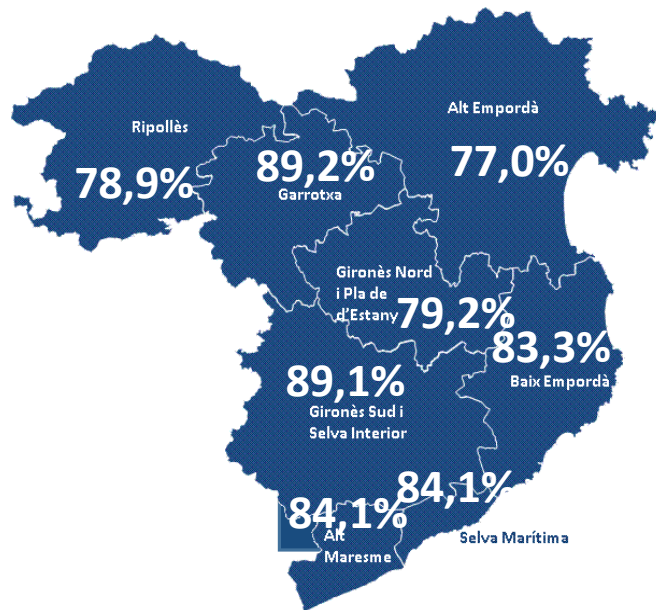

77,9%

Resultats: dades de sensibilitat del *K. pneumoniae* a FQ per cada AGA

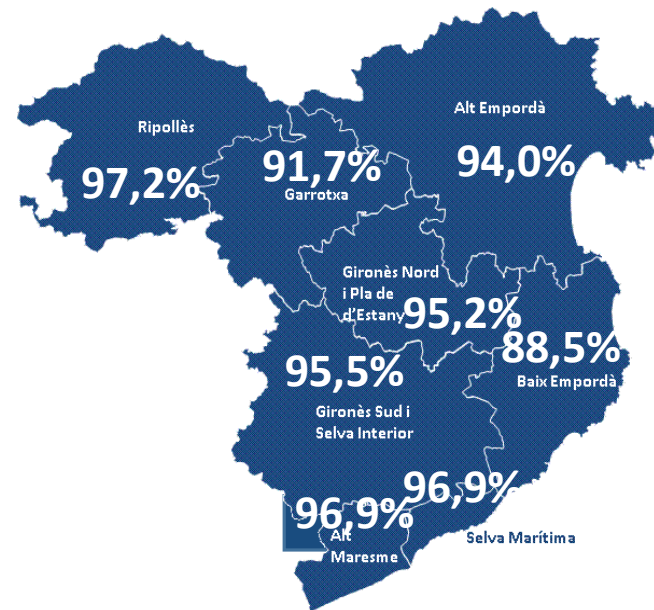
Augment de la sensibilitat en un
4,9%

2020

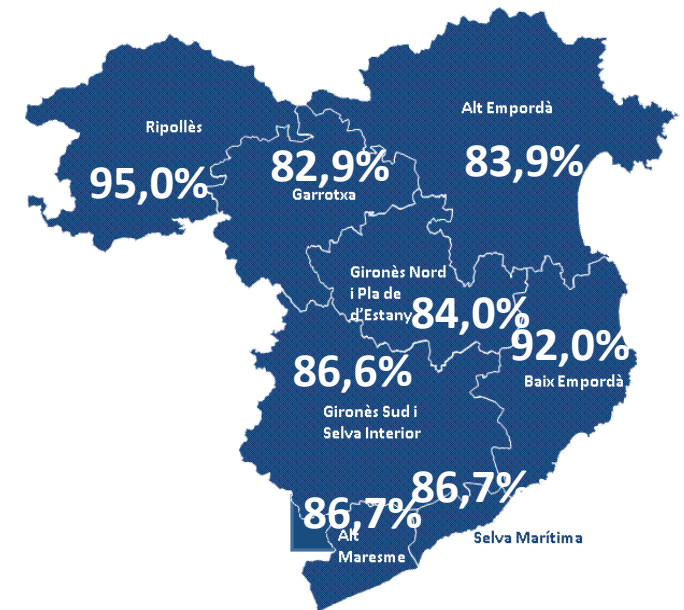
Mitjana: 83,2%

2021

94,5%

2022

87,2%

Resultats

Correlaciones

		% Fluroquino lonas/anti bioticos	Sensibilidad E.coli
% Fluroquinolonas/a ntibioticos	Correlación de Pearson Sig. (bilateral) N	1 3	-,990 0,091 3
Sensibilidad E.coli	Correlación de Pearson Sig. (bilateral) N	-,990 0,091 3	1 3

Correlaciones

		% Fluroquino lonas/anti bioticos	Sensibilidad K. pneumoniae
% Fluroquinolona s/antibioticos	Correlación de Pearson Sig. (bilateral) N	1 3	-,178 0,886 3
Sensibilidad K. pneumoniae	Correlación de Pearson Sig. (bilateral) N	-,178 0,886 3	1 3

Limitació: no disposar de dades de sensibilitat de 2023

Conclusió

S'observa una elevada correlació entre la disminució del consum relatiu de fluoroquinolones i la millora de la sensibilitat del *E. coli* a les fluoroquinolones.

Les activitats realitzades pels PROA de primària contribueixen a preservar l'eficàcia i reduir les resistències a les fluoroquinolones.